

Jeg har ved en anden Lejlighed udtalt mig med Hensyn til Værdien af det Sag, hvor- paa der nu lægges saa stor Vægt, nemlig Pædagogikken, at jeg ikke behøver at gentage det her. Jeg tror, det er en fuldstændig Overtro, naar man i vor Tid stiller Pæda- gogikken saa højt, som man er begyndt at stille den. Jeg vil tillade mig at minde om, at der har været Tidspunkter tidligere, navn- lig i Slutningen af forrige Aarhundrede, hvor man ogsaa var tilbøjelig til at stille Pædagogikken højt, og hvor der var berømte Pædagoger, hvis Levnedsbefrivelse jeg har set fremdraget som lysende Eksempler for senere Tider, men om en af dem mindes jeg at have læst, at Goethe sagde, at han vilde ikke en Gang betro ham Kalbe at opdrage, endfinge Menneftebørn. Det er meget stærke Udtryk, men jeg tror rigtignok, at overfor den Overvurdering af Pædagogikkens Betyd- ning for Lærere, som finder Sted i vor Tid, er det nødvendigt at nedlægge bestemt Indsigelse. — Naar der skulde være Tale om Forandringer, veed den ærede Lands- tingsmand, at vi, den Gang da dette Spørgsmaal var for sidst, vare enige om, at den Forandring, der helst maatte gøres, var en Forandring ved Eksamen, at det ikke kunde anses for heldigt, at Eksamen afholdes af en Eksamenkommission, men at det var bedre, man vendte tilbage til at afholde Eksamenerne ved Seminarierne. Jeg har følt Trang til at udtale, at jeg er overbe- vist om, at naar det ærede Medlem kom til at forhandle med mig om de Ting, vil det vise sig, at der var væsentlig Overensstem- melse mellem os paa de allerfleste Punkter, ligesom det er mig en Glæde, at vi under Forhandlingerne, hvor forskellige vi end ofte kunne være, dog saare ofte kunne mødes. — Med Hensyn til Spørgs- maalet om, hvorvidt det er heldigt, om For- standerne ere Sognepræster eller ej, maa jeg uægtelig erklære mig aldeles enig med min ærede Sidemand (Vjerre), som beklagede, at Loven ikke havde faaet den Affattelse, at naar alt ellers var lige, skulde man fore- trække en Mand, der tidligere havde været Sognepræst. Jeg har selv prøvet at være først Sognepræst og derefter Lærer for Teologer, og jeg kan ikke andet end sige: hvorledes jeg har gjort min Gerning som Universitetslærer, veed jeg ikke, men saa

meget veed jeg, at jeg vilde have gjort den meget ringere, hvis jeg ikke tidligere havde været Sognepræst, og jeg har opholdt mig ved Universiteter, hvor det var Skik, at de teologiske Professorer gennemgaaende tillige havde en lille Præstegerning, og aldrig hørte jeg Klage over, at det gjorde dem ringere som Professorer, naar der ikke stilledes store Fordringer til dem med Hensyn til ministe- rielle Handlinger, men kun, at de skulle præ- dike en Gang imellem. Og jeg tror, at den, der staar som Forstander for et Seminarium, har godt af ved Siden af sin Lærergerning at have en Præstegerning, hvor han er fri for det Arbejde, som lægger mest Beslag paa Tiden, og hvor Præstegerningen har den Betydning for ham, at den er ikke en blot Rekreation, men tillige noget, der aau- delig udvikler ham og derigennem gør ham dygtigere til hans Gerning. Jeg tror heller ikke, det kan siges, at Erfaringen har vist, at de Seminarieforstandere, som havde været Præster ved Siden af — og det have de fleste — have gjort deres Gerning ringere end Seminarieforstanderen ved det af de 4 Seminarier, hvor Forstanderen ikke er Præst. Jeg tror altsaa ikke, at Erfaringen har vist, at det skulde være nødvendigt at gøre nogen Forandring i det Punkt, men da jeg godt indser, at det ikke kan nytte at forsøge nu at faa denne Bestemmelse ændret, skal jeg ikke stille noget Forslag til en Forandring, og jeg kan i saa Henseende slaa mig til Ro ved den Udtalelse, som den højtærede Mi- nister kom med, at han for sit Bedkommende vilde anse det for heldigst, at den Mand, som blev udnævnt til Forstander, stod i et godt Forhold til Kirken og stod paa en kristen kirkelig Grund; men ganske vist kan jeg ikke nægte, at jeg havde sat megen Pris paa, at man havde Garantier i en Bestem- melse i Loven i Stedet for at have Garan- tien i den nuværende højtærede Ministers Erklæring i saa Henseende; men jeg stoler paa, at der skal forandres meget i Dan- mark, inden det kommer dertil, at man vil indføre Seminarier med Forstandere, som staa i et fjendeligt Forhold til Kristendom- men, og jeg skal derfor, idet jeg anerkender de store Fortrin, som Lovforslaget har paa forskellige Omraader, meget tilraade, at man stemmer for Lovforslaget, saaledes som det er.